

Pri sramotnem kamenu.

(Povest. — Spisal Ivan Zupánek.)

I.

Do jutri ne bodem živa;
Oh, mēni je gróžno hudó!

Levstik.

Binkoštni ponedeljek 1. 1805. je bil krasen, solnčen dan. Toda zlati žarki, ki so obsevali goro in planjavo, niso prodrli do začrnelega zidovja gradú sredi košatega drevja. Grad Poljane ob Kolpi, last knezov Turjačanov, vojvod kočevskih, bil je zato s svojimi otemnelimi stenami in ne baš velikimi. z železjem prepreženimi okni nekako neprijeten in teman. Kakor je bila zunanost turjaškega gradú neprijazna, tako je bil oduren tudi njegov oskrbnik — čegar ime pa ni važno za našo povest — ki je z železno roko tlačil grajščini podložne kmete.

Pobožni narod, ki se je vračal tega dné od jutranje službe božje iz Starega Trga domov v Predgrad — vas pri gradu —, veseleč se lepega jutra, zazrl je na ravnici pred gradom nenavaden prizor, ki mu je pričal glasno, da mu delijo tam notri ostri sodniki pravico.

Pri seženj in nekaj čez visokem kamenitem stebru, ki ga vidiš še dandanes na istem mestu, bilo je priklenjeno lepo dekle, imajoče kakih dvajset let. Kar pa je delalo ta prizor prav oduren, bila so živalska čreva, ovita okrog dekličjega vratú in vijoča se po beli njeni obleki, onesnaženi s krvjo.

K sramotnemu stebru, ali po narodovi govorici: sramotnemu kamenu so priklepali raznovrstne

manjše zločince in prestopnike postave; živinski tatovi so se pa kaznovali, da so jim obešali še čreva malo poprej zaklane živali okrog vratú.

Razpostavljeno dekle je torej ukradlo kako domačo žival.

Ljubljana po potresu: Gosposke ulice.